

Klinikuri toqsikologıa

termini "mowamvla"

- gulisxmobs organizmSi mxolod da mxolod egzogenuri, anu garedan SeWrili Sxamis moqmedebis Sedegad ganviTarebul paTologias.

terminologia

mowamvla

aris organizmze განვითარებული მოდების
სედეგად
განვითარებული პათოლოგია.

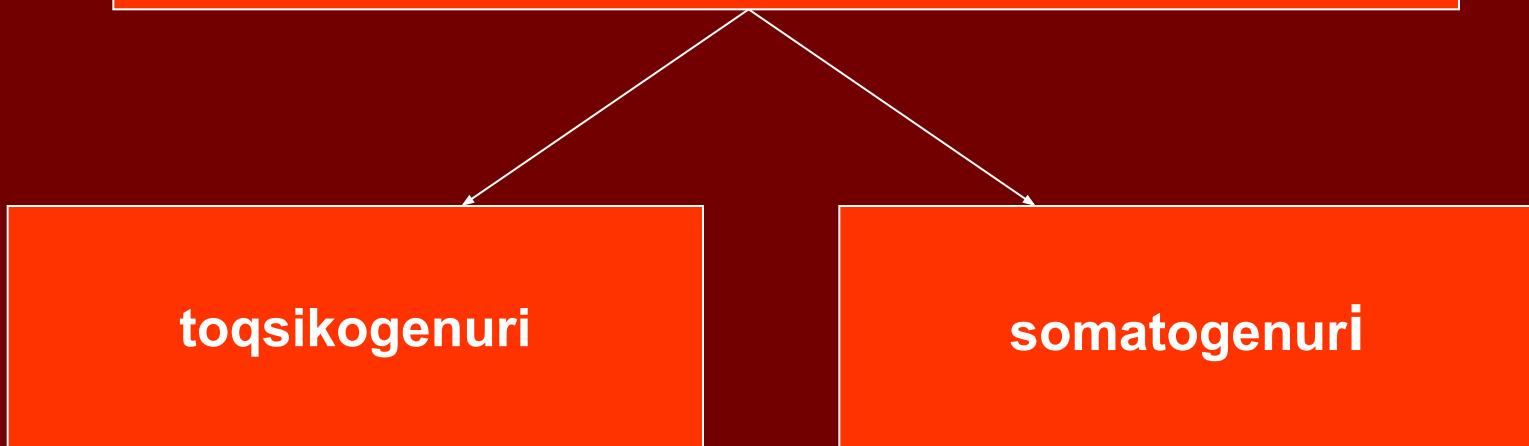
```
graph TD; A[mowamvla] --> B[mwwave]; A --> C[qronikuli]
```

mwwave

qronikuli

mowamvlis stadiebi

mwave mowamvlas 2 faza aqvs

mowamvlis periodebi

- ***faruli periodi***
- **Sxamis rezorbciali moqmedebis periodi** (anu toqsikogenuri periodi, toqsikogenuri faza)
- **gvianeuli garTulebebis periodi** (*anu somatogenuri stadia, somatogenuri faza*)
- **aRdgenis periodi**

mowamvlis periodebi

■ *faruli periodi*

- *faruli periodi aris Sxamis miRebis momentidan mowamvlis pirveli klinikuri simptomis gamovlenamde gasuli dro*

Sxamis rezorbciumo moqmedebis periodi anu toqsikogenuri periodi, toqsikogenuri faza)

- ***mdgomareobis pirveladi stabilizaciis etapi:***
- ***klinikur-laboratoriuli da toqsikologiuri gamokvlevis etapi***
- - Seuwoveli **Sxamis mocilebis da misi Semdgomi absorbciiis profilaqtikis etapi.** antidotoTerapia.
- **aqtiani detoqsikaciis meTodebis gamoyeneba:**

- **gvianeuli garTulebebis periodi** (*anu somatogenuri stadia, somatogenuri faza*)
- . aRdgenis periodi

Sxamis moqmedeba

- **adgilobrivi** (kanis damwvroba, eriTema, gamonayari da s xv)
- **mezorbciuli** (Soki, koma, sunTqvis moSla, da s xv)

qimiuri dawvroba gogirdmJaviT

eriTema

dermonekrozi da bulozuri buStukebi

saxis kanis dazianeba, koniunqtviti

dermonekrozi

ურტიკარია

შხამის რezorbciumi მოქმედება

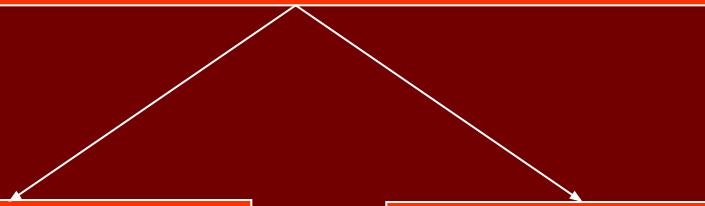
- koma, ან ფსიქოზი,
- sunTqvis moSla,
- არითმიები, ასისტოლია
- ტოქსიური ჰეპატოპათია-ლვიძლის უკმარისობა
- ტოქსიური ნეფროპათია-თირკმლის უკმარისობა
- და სხვ

mowamvlaTa diagnostikis meTodebi

or jgufad iyofa

specifiuri

araspecifiuri.

mowamvlaTa diagnostikis specifikuri meTodebia

- Sxamis aRmoCena biologiur siTxeebSi
- Sxamis metabolitebis aRmoCens
-

gamokiTxva da pirveladi daTvaliereba

anamnezuri monacemebi 5 r

1. ra?
2. ramdeni?
3. ramdenma?
4. rodis?
5. rogor?

6. Tanmxlebi garemoebibi

Cvens mosvlamde ra gakeTda?

ra wamali mieciT?

ramdeni ? rodis ?

Rebineba hqonda ?

ra suni hqonda amonaRebs?

ra feri hqonda amnaReb masass ?

kuWi amoirecxa?

riTi?

gamokvlevis monacemebi
vizualuri daTvaliereba

(gugebis zoma, cnobiereba,
Kkani da lorwovani);

2.Aauskultacia da palpacia
(gSs, filtyebis auskultacia,

muclis Rrus organoebis palpacia,
Tavis,

3.instrumentuli gamokvlevebi
(TA, Termometria, damatebiT
monacemebi

mowamvlaTa mkurnalobis meTodebi

mowamvlaTa mkurnalobis meTodebi

specifiuri

araspecifiuri.

specifiuri Terapia

- specifiuri anu antitoysiuri Terapiis mizania organizmSi Sxamis Sewovis Sewyveta, Sxamis gauvnebloba da organizmidan gamotana.

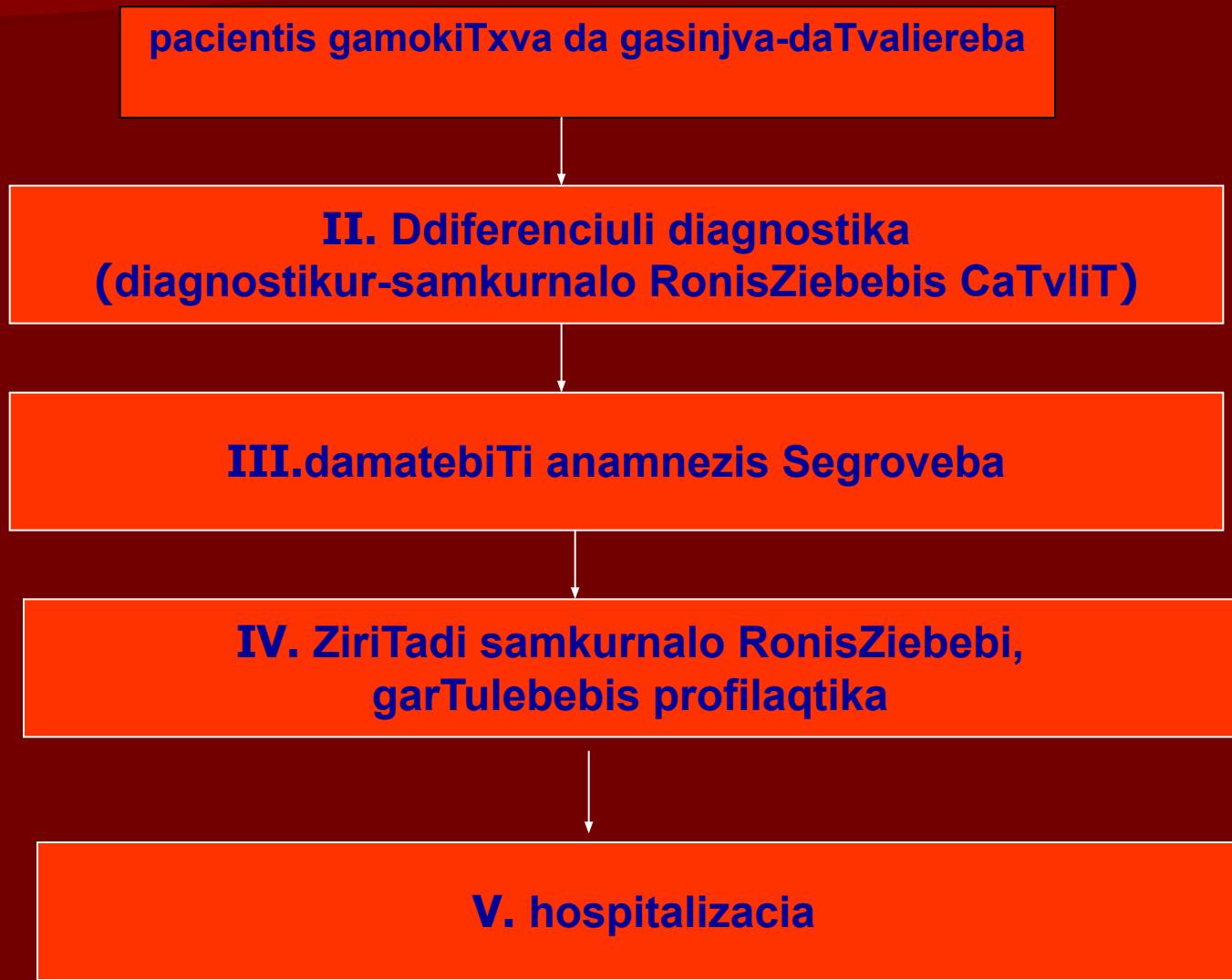
Aaraspecifiuri Terapia

- araspecifiuri Terapia or mizans emsaxureba:
- organizmis winaaRmdegobis unaris gaZliereba Sxamebis moqmedebisadmi.
- organizmidan Sxamis gamotanis Semdeg metatoqsiuri moqmedebis Sedegad ganviTarebuli darRvevebis koreqcia

d e t o q s i k a c i a

toqsiur nivTierebaTa moqmedebis
Sewyvetas da organizmidan
gamotanas detoxikacia ewodeba.

samedicino daxmarebis etapebi mwvave mowamvlis dros

organizmis detoqsikaciis meTodebi

**organizmis detoqsikaciis meTodebi
2 jgufad iyofa**

.

.

intrakorporaluri

eqstrakorporaluri

.

Ddetoxifikaciis intrakorporaluri metodebia

- Rebineba,
- kuWis amorecxva,
- enterosorbcia,
- nawlavTa lavaJi,
- forsirebuli diure zi
- antidotoTerapia
- samkurnalo diarea
- nawlavTa farmakolo giuri
stimulacia
- nawlavTa eleqtrotimulacia
- fermentuli aqtivobis
regulacia.
- filtvebis samkurna lo
hiperventilacia.
- samkurnalo hiperTer mia
da samkurnalo
hipoTermia
- peritonealuri dializi

Eeqstrakorporaluri detoqsikacia

- hemodializi;
- hemofiltracia
- ultrafiltracia
- hemodiafiltracia
- plazmaferezi
- hemosorbcia,
- limfosorbcia

მათგან დღეისათვის გამოყენელია

- Rebineba,
- kuWis amorecxva,
- enterosorbcia,
- nawlavTa lavaJi,
- forsirebuli diure^{bi}
- antidotoTerapia
- samkurnalo diarea
- nawlavTa farmakologiuri stimulacia

Ddetoqsikaciis intrakorporaluri meTodebi

Sxamis gamotana organizmidan SesaZlebelia

- organizmSi mimdinare bunebrivi
detoqsikaciuri procesebis gaZlierebiT.
- farmakologiuri (antidoturi) ganeitralebiT.
- xelovnuri detoqsikaciis meTodebiT.

Seuwoveli Sxamis gamotana organizmidan

kuW-nawlavis traqtis
gawmendaze damyarebuli yvela
meTodi:

Sxamis gamotana organizmidan SesaZlebelia

- organizmSi mimdinare bunebrivi
detoqsikaciuri procesebis gaZlierebiT.
- farmakologiuri (antidoturi) ganeitralebiT.
- xelovnuri detoqsikaciis meTodebiT.

es meTodebia:

- Rebinebis gamowveva (apomorfini, ipekakuana da sxv)
- kuWis amorecxva (uzondod da zondiT).
  - _ nawlavTa gamorecxva:
  - _ lavaJi zondiT,
  - _ oyna.
- safaRaraTo saSualebebi
  - _ marilovani
  - _ mcenareuli
  - _ zeTovani.
- 4. nawlavis stimulacia.
-

Rebineba

- toqsikologija Rebinebas ganvixilavs rogorc toqsikuri nivTierebis moSorebisaken mimarTul organizmis dacviT reaqcias.
- farmakologiuri saSualebebiT (apomorfini, ipekakuana da sxva), Rebinebis gamowveva dReisaTvis praqtikulad ar gamoiyeneba arc hospitalamdel etapze da arc stacionarSi.
- am meTodis uaryofis mizezia Rebinebis umarTaoba da aqedan gamomdinare garTulebebi (kuWis SigTavsis aspiracia da sxva).

Rebineba aris organizmis dacviTi reaqcia, romelic mimarTulia Sxamis mocilebisaken

ipekakuanas serofi

- 30 ml serofis miRebdan
30-40 wuTis Semdeg
iwyeba Rebineba

uaryofiTi mxare

- Rebineba umarTavia
- cns s daTrgunvis
SemTxvevaSi aspiraci is
riskia

ყურადღება !

- farmakologiuri saSualebebiT (apomorfini, ipekakuana da sxva), Rebinebis gamowveva dReisaTvis praqtikulad ar gamoiyeneba arc hospitalamdel etapze da arc stacionarSi.
- am meTodis uaryofis mizezia Rebinebis umarTaoba da aqedan gamomdinare garTulebebi (kuWis SigTavsis aspiracia da sxva).

kuWis amorecxva

- kuWis amorecxva SesaZlebelia
- zondiT
- uzondod

kuWis uzondod amorecxva

- dasaSvebia mxolod hospitalamdel etapze
- isic gamonaklisis saxiT, masiuri mowamvlis dros (TviTdaxmareba da urTierTdaxmareba,).
- KkuWi uzondod unda amoerecxos mxolod naTel gonebaze myof avadmyofs

Aabsoluturi winaaRmdegCvenebebi

- ugoно mdgomareoba, sopori, stupori mJavebiT, tuteebiTа da saerTod
- koroziuli moqmedebis nivTierebebiT mowamvla
- aqroladi naerTebi
- **რატომ?** koroziuli qmedebis nivTierebis xelaxali Sexeba saylapavisa da piris Rrus lorwovanze aZlierebs damwvrobas !!!
- matulobs sasunTqi gzebis damwvrobis SesaZlebloba rogorc aspiraciuli, aseve inhalaciuri gzebiTac.

meTodika

- Mavadmyofs vaZlevT dasalevad 30-35 mde gamTbar fiziologiur xsnars 300.0 ulufebiT 1.5 – 2 l mde.
- sasis meqanikuri gaRizianebiT gamoviwveT Rebinebis refleqss.
- es cikli meordeba ramodenimejer
- (fiziologiuri xsnaris dasamzadeblad 1000 ml sasmel wyals vamatebiT 1 sufris kovz marils).

kuWis amorecxva zondiT

- **Cveneba** - toqsiuri naerTebis peroraluri miReba
- **winaaRmdegCvenebebi:**
gamoucdeli medpersonali.
- koma sasules intubacis gareSe !
- koroziuli naerTebis miRebidan 15 -16 sT ze
meti drois gasvla
fsiqomotoruli agzneba,krunCxvebi
- vitaluri funqciebis moSla (sunTqvis mwvave
ukmarisoba, Soki, mwvave ariTmiebi da sxv)
-

kuWis amorecxvas azri ara aqvs:

- Tu miRebulia iseTi nivTiereba, romelic ar
aris saSiSi arc Tvisobrividad da arc
raodenobrividad.
- Tu lipotropuli saSualebebis dalevidan
gasulia 1 saaTze meti,

rodis unda amoirecxos kuWi ?

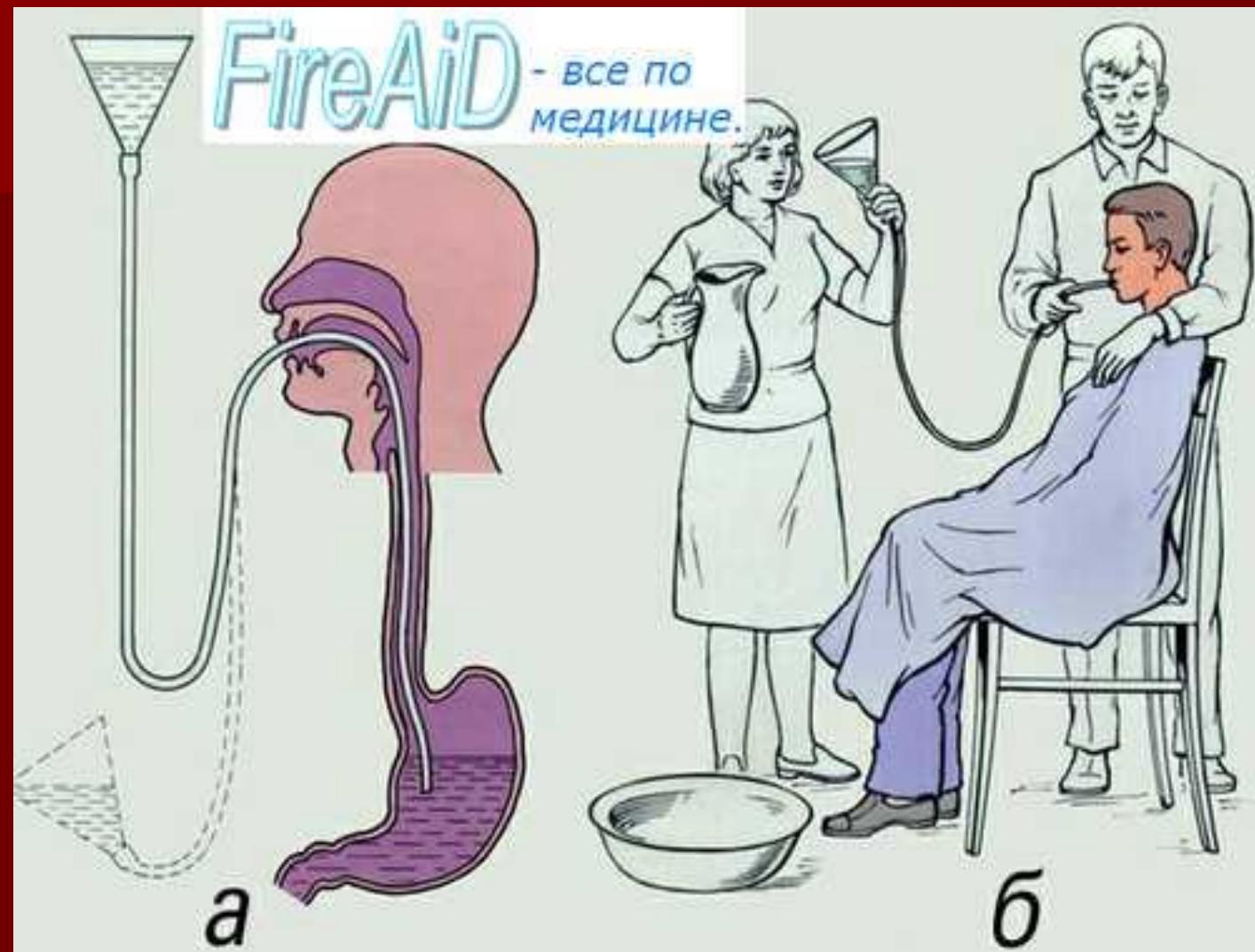
- evropisa da amerikis toqsikologTa asociaciis rekomendaciis mixedviT
- kuWis unda amoirecxos Sxamis proraluri miRebidan 1 saaTamde. Semdeg ki amorcxvas azri ara aqvs.
- rusuli skolis mixedviT ki yovelTvis, mowamvlidan gasuli drois miuxedavad, Tu ar aris winaaRmdegCveneba !

ratom ?

- miRebuli Sxami zogjer didxans rCeba kuWSi evakuaciis Seferxebis, Sewovis darRvevis, cudi xsnadobis gamo.
- garda amisa, zogierTi nivTierebebi sisxdSi Sewovis Semdeg kvlav gamoiyofa kuWsa da nawlavebSi,
- nawlavebis antiperistaltikis gamo kuWSi kvlav gadadis naRveli da arametaboli- zebuli nivTierebebi, (narkotikebi, leponeqsi, amitriptilini da sxva)
- amgvarad Seikvreba " mankieri wre", romlis gawyveta a u c i l e b e l i a !.

- zogierTi nivTiereba (fosfororganuli naerTebi) kuWSi aRmoCenilia mowamvlidan 72 saaTis gasvlis Semdeg.
- avadmyofTa kuWis SigTavsSi toqsiuri nivTierebebi aRmoCenilia barbituratebiT, amitriptiliniT da fosfororganuli nivTierebebiT mowamvlidan 12-30 saaTis, diqloreTaniT mowamvlidan 9 sT Semdeg.
- ugono mdgomareobis dros nawlavTa atoniis an antiperistaltikis Sedegad zogierTi n-ba (narkotikebi, barbituratebi da sxv) kvlav gadadis kuWSi da Seiwoveba. Amitom aucilebelia am wris gawyveta

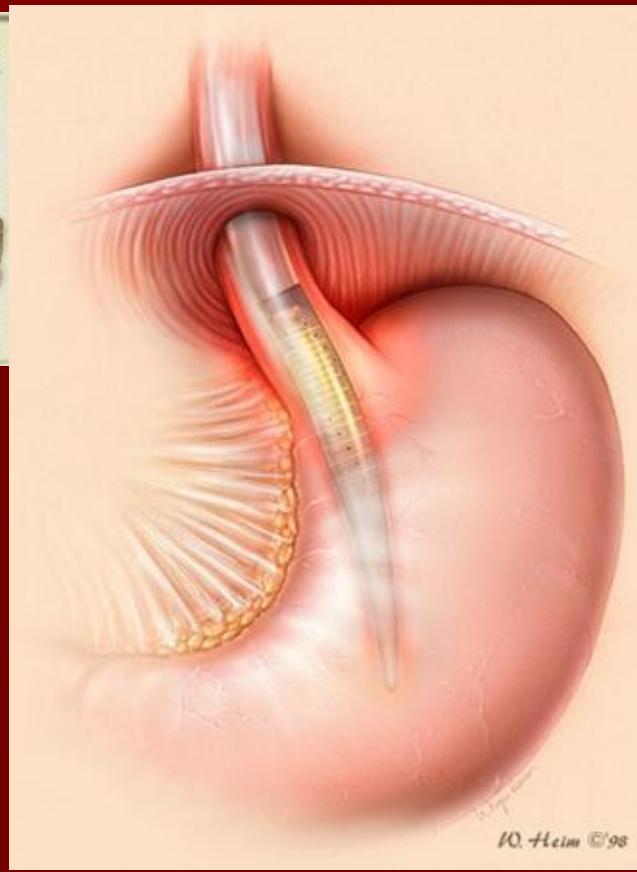
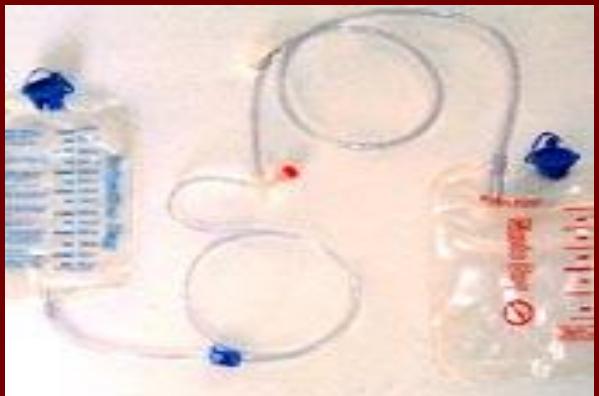
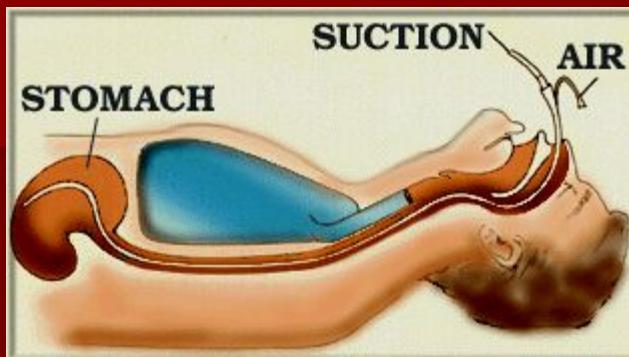
meTodika

a

б

FireAiD - все по
медицине.

meTodika :

- kuWis yoveli amorecxvis win mowmdeba
- არტერიული ნნევა, პულსი, სუნთქვის სიხშირე
- aspiraciis profilaqtikisaTvis avadmyofs vawvenT gverdze. sxeulis zemo naxevari daxrilia qveviT.
- zewari gadaxdilia.
- vakvirdebiT mucels. muclis zemo naxevis Seberva kuWis gadabervis maCvenebelia

meTodika

- komis dros piris gamRebiT vaRebT avadmyofis pirs.
- Tu avadmyofi gonebazea, kibilebs Soris mainc CaudeT piris gamRebi an ganmbrjeni.
- ena daiWereT damWeriT an dolbandis naWeriT.

kuWis amorecxva unda tardebodes
m s x v i l i orogastraluri zondiT
(diametri 1,5 - 2 sm) da farTo
ZabriT.

yuradReba

- amorecxvis dawyebis win aucilebelia rom SeamowmoT zondis mdebareoba.
- unda darwmundeT rom zondi namdvilad kuWSia da ara sasuleSi !

amisaTvis :

- Janes SpriciT amoqaCeT zondidan. zondSi Seqmneba vakuumi. Tu siTxe amovida, zondi kuWSia.
- avadmyofs epigastriumis areSi daadeT fonendoskopi.
- uTxariT damxmare pirs – eqTans rom Janes Sprici miuerTos zonds da dguSiT Caberos haeri zondSi.
- Tu zondi kuWSia, Cabervis momentSi fonendoskopSi unda ismodes Caberili haeris xma.

komis dros

- jer ucileblad unda gakeTdes sasules intubacia
- gaiberos saintubacio milis manJeti da
- mxolod amis Semdeg unda Caidgas zondi saylapavSi

rodesac xvelebis refleksi SenarCunebulia

zondis sasuleSi gadasvla iwvevs

- xvelebas, bronqospazms, laringo spazms. viTardeba cianozi.
- zondis bolo miitaneT Tqvens saxesTan an yurTan da daukvirdiT
- **Tu xvelebis refleksi waSlilia**
  - zondidan haeris amosvla (sunTqvis sinqronuli), niSnavs rom zondi sasuleSia.
  - mxolod mas Semdeg, rodesac n a m d v i l a d darwmundebiT, rom zondi kuWSia da ara sasuleSi, CaasxiT zondSi wyalis pirveli ulufa.

Արոցոր ՇԵՎԱԹՈՅԹՈՒ ?

- zondis bolo miitaneT Tqvens saxesTan an yurTan da daukvirdiT:
- zondidan haeris amosvla (sunTqvis singronuli), niSnavs rom zondi sasuleSia.
- mxolod mas Semdeg, rodesac n a m d v i l a d darwmundebiT, rom zondi kuWSia da ara sasuleSi, CaasxiT zondSi wyalis pirveli ulufa.

Kkoroziuli moqmedebis nivTierebebiT

(mJavebi, tuteebi da sxv) **mowamvlis dros**

- kuWis amorecxvis win avadmyofs kunTebSi an venaSi ukeTdeba tkivilgamayuCebeli - (promedoli an morfi) da atropini; an baralgetasi (maqsigani da sxv) 5.0 ml.
- jer keTdeba diagnostikuri ezofago-gastro-duodenoskopija.
- kuWis amorecxva tardeba m x o l o d zondiT.
- es amcirebs damwvrobis farTobs, letalobas da araN Tu saSiSi, aramed aucilebelia.

Kkoroziuli moqmedebis nivTierebebiT

(mJavebi, tuteebi da ssv) mowamvlis dros

- Tu korozili qmedebis nivTierebebiT mowamvlidan gasulia 6 saaTze meti, kuWis amorecxva saerTod ar tardeba,
- diagnostikuri fibrogastroskopiis Catareba ki dasaSvebia mxolod 12-14 dRis Semdeg.

Uugono mdgomareobis dros

- kuWis amorecxva tardeba m x o l o d sasules intubaciis Semdeg.
- es Tavidan agvacilebs kuWis SigTavsis sasunTq gzebSi moxvedras _ aspiracias da asfiqsias.

gagrZeleba

- mowamvliT gamowveul ugoro mdgomareobebis da saerTod yvela mZime mowamvlis SemTxvevaSi kuWis kuWis amorecxva aucileblad unda tardebodes yovel 3-4 saaTSi.
- droulad da sruli mocuplobiT Catarebul kuWis amorecxvas gadamwyveti mniSvneloba aqvs wyalSi xsnadi marilebiT (Sabiamani) mowamvlis dros.

Aamorecxvis Semdeg !

- Aamorecxvis Semdeg tardeba enterosorbcia!

enterosorbcia
polifepami
an aqtivirebuli
naxSiri

Aamorecxvis Semdeg !

- yvela mowamvlis dros, (korodziuli moqmedebis nivTierebebiT mowamvlis garda)
- saWiroa enterosorbciiS Catareba
- SeiyvaneT kuWSi aqtivirebuli naxSiri 0.5 -1.0 gr avadmyofis 1 kg/wonaze
- amisaTvis:
dafxveniT aqtivirebuli naxSiri
CayareT 300-500 ml wyalSi, mourieT, aiReT Janes SpricSi da SeiyvaneT zondSi, TiToeul jerze 100 -150 ml.

garTulebebi

kuWis arakvalificiuri amorecxvis Sedegad mosalodnelia Semdegi garTulebebi:

- zondis Cadgma sasuleSi, Semdgomi wyalis SeyvaniT (komebis dros) da asfiqsiiT.
- amosarecxi wyalis an SigTavsis aspiracia sasunTq gzebSi
- piris Rrus, xaxis, saylapavis, kuWis lorwovanis dazianeba Semdgomi sisxldeniTa da aspiraciiT.

yuradReba !

- kuWis amorecxvis proceduras atarebs saSualo samedicino medpersonal.
- es xdeba eqimis meTvalyureobis qveS an misi uSualo monawileobiT.
- proceduris usafrTxoebaze pasuxs agebs eqimi.

kuWis amorecxvis Semdeg

- kuWis amorecxvis Semdeg darCenili Sxamis saWmlis momnelebel traqtSi pasajis daCqarebisa da Sewovis Semcirebis mizniT safararaTo saSualebebis, (natriumis an magnesiumis sulfatis 30,0 - 200, wyalze), mcenareuli da zeTovani, safararaTo saSualebebis gamoyeneba Zalian xSirad uefeqtoa, radganac
- isini moqmedeben 5-6 saatIs Semdeg, rodesac Sxamis umetesi nawili ukve Sewovilia.
- narkotikuli da fsiqotropuli nivTierebebiT mowamvlisas vitardeba nawlavTa atonia, amitom safararaTo marili Sedegs ar iZleva.

forsirebuli diurezi

forsirebuli diurezi iTvaliswinebs

- organizmis datvirTvas siTxiT.
- plazmis gatutianebas.
- diuretikebis Seyvanas.
- eleqtrolituri xsnarebis infuzias.

siTxiT datvirTva

- organizmis siTxiT datvirTvis mizania sisxlis ganzaveba (hemodilucia)
- aqedan gamomdinare, Sxamebis koncentraciis Semcireba.
- hemodilucias Tan erTad xdeba mocirkulire sisxlis moculobis aRdgena
- diurezis efeqturi stimulacia.

sainfuzio xsnasrebi

Mmarilovani

- Nnatriumis qloridi 0.9 %
- ringeris xsnari
- hesi
- disoli
- trisoli

Ddeqstrani

- fiziologiuri xsnari – 5%
- H3ipertonuli – 10%
- H3ipertonuli 20 %
- H3ipertonuli 40%

deqstrani

- deqstrani polimerizaciis sxdadasxva xarisxis Sesabamisad sxdadasxva molekuluri masisaa
- moqmedebac sxdadasxvagvari aqvs:
- **maRali molekuluri masis deqstranebs (50 000 - 70 000 dalt.)** (poliglukini) aqvT hemodinamikuri Tviseb
- maTi hemodinamikuri efeqt miReba mxolod **nakaduri** infuziiT an rocaAintravenuri wveTovani infuziis siCqarea aranakleb 60-70 wveTi/wuTSi !!
- a

saSualo molekuleri masis deqstranebi

- 30 000 - 40 000 molekuluri masis deqstranebia (reomakrodeqsi, reopoliglukini da sxi)
- რეომაკროდექსი და სხვ.
- Tvisebi: reologiuri da sustad gamoxatuli dezintoqsikaciuri

sainfuzio xsnasrebi

Mmarilovani

- Nnatriumis qloridi 0.9 %
- ringeris xsnari
- hesi
- disoli
- trisoli

Ddeqstrani

- fiziologiuri xsnari – 5%
- H3ipertonuli – 10%
- H3ipertonuli 20 %
- H3ipertonuli 40%

Pplazmis gatutianeba meqanizmi :

- arteriuli sisxlis alkalizacia zrdis barbituratebis da sxva toqsikuri nivTierebebis koncentracias plazmaSi
- amcirebs maT Semcvelobas qsovilebSi,
- aZlierebs diurezs.

Fforsirebuli diurezis Cvenebebi

- iseTi SxamebiT mowamvla, romlebic gamoiyofian TirkmelebiT.
- **winaaRmdegCvenebebia:**
- gul-sisxlZarRvTa mwvave ukmarisoba
- filtvebis SeSupeba.

plazmis gatutianebisaTvis

- organizmSi SehyavT natriumis bikarbonatis 4-5 % xsnari 7 ml\wT siCqariT
- sanam Sardis pH 7.5 - 8.0 ar gaxdeba.
- plazmis gatutianebis winaaRmdegCvenebaa fosfororganuli nivTierebebiT mowamvla

ratom ?

- Ffosfororganuli naerTebiT mowamvlis dros plazmis gatutianebil Sedegad viTardeba reaqcia romlis saboloo produqt gacilebiT ufro toqsikuria, vidre mowamvlis gamomwvevi nivTiereba !
- miRebul produqts hqvia „letaluri naerTi“
- am reaqcias ki „letaluri sinTezi “ hqvia !

letaluri sinTezi viTardeba

- desulfuraciis
saSualebiT
- dehidroqlorirebis
saSualebiT

desulfuracia - Jangva

- fosfors gamoeyofa gogirdi da Jangbadi. Sedegad- warmoiqmneba ufro toqsiuri naerTi. magaliTad: Tiofosis, metafosis da karbofosis aqtivoba 10 000 jer izrdeba.

dehidroqlorireba

- plazmis gatutianebiT iwyeba aRdgenis - dehidroqlorirebis procesebi, romelebic mimdinareoben reduqtazebis monawileobiT da koferment nadf TanxlebiT.
- magaliTad, qlorofosis dehidroqlori rebisASedegad warmoiqmneba ufro toqsiuri naerTebi, rogoricaa ddf (diqlorvinilfosfoni). Us ramodenimejer ufro toqsiuria, vidre qlorofosi.

forsirebuli diurezis meTodika

1. fórumi
2. fórumi
3. fórumi
4. fórumi
5. fórumi
6. fórumi
7. fórumi
8. fórumi
9. fórumi
10. fórumi

organizmSi intravenurad wveTovnad SehyavT:

- natriumis qloratis izotonuri xsnaris da glukozis 5 % xsnaris 11 - 22 m mol\kg, Sefardeba 1:1.
- ♂♂ reamberini 10 - 15 ml/kg ♂♂ A reomakrodeqsi - reopoliglukini 5-10 ml\kg

Ddiuretikebidan gamoiyeneba:

- laziqsi (furosemidi) 1-2 mg\kg

samaxsovro

- forsirebuli diurezis mTeli zemoTaRniSnuli cikli unda ganmeordes dRe-RameSi 3--4 jer.

Y Fforsirebuli diurezis kontroli ყოველ 1 საათში

მოწმდება

- sisxlis mimoqce va:
  - pulsi,
  - arteriuli wneva
  - venuri wneva
- sunTqvis sixSire
- diurezi

yovel 12 saaTSi angariSoben siTxis balanss

- yovel 12 saaTSi mowmdeba
- hematokriti
- plazmis leqtrolitebi
- glikemia
- sasurvelia ganisazRvros qloridebis
Semcveloba sisxISi

samaxsovro

- forsirebuli diurezis mTeli zemoTaRniSnuli cikli unda ganmeordes dRe-RameSi 3--4 jer.

infuzioTerapiis umartivesi principebi

forsirebuli diurezis dros sainfuzio
siTxis mocuplobis gansazRvra

organizmis mier siTxis sadReRamiso
moTxovnilebas angariSoben

Semdegi monacemebiT:

- ZiriTadi cvlis pirobebSi organizmis sadReRamiso moTxovni lebaa 35-40 ml siTxe sxelis 1 kg wonaze.

(gagrZeleba) organizmis mier siTxis
sadReRamiso moTxovnilebis gamoTvla:

- aRricxaven organizmis fiziologjur danakargs (sadReRamiso diurezs emateba filtvebiTa da kaniT perspirirebuli $14,5 \text{ ml/kg}$ siTx e dReRameSi).

gagrZeleba) organizmis mier siTxis sadReRamiso moTxovnilebis gamoTvla:

- sxeulis temperaturis 38 graduss zeviT yovel 1 gradusze umateben 500 ml siTxes. (dReRameSi ganavliT ikargeba 200 ml siTxe) da
- umateben paTologiur danakargs (Rebineba, faRaraTi 20 ml\kg wonaze).

gagrZeleba) organizmis mier siTxis
sadReRamiso moTxovnilebis gamoTvla:

- aRricxaven organizmis mier miRebul siTxis raodenobas
- (enteralurad da parenteralurad miRebuli siTxis raodenoba +
- oqsidaciis wylis raodenoba zrdasrulebSi = 500 ml)

siTxis sadReRamiso balansi

- gamoiangariSeba organizmis mier miRebuli siTxis,
- fiziologiuri danakargebis
- da paTologiuri danakargebis dajamebiT.

siTxis sadReRamiso balansi

- Tu miRebuli da dakarguli siTxis raodenoba Tanabaria, balansi = 0.
- Tu miRebuli siTxe Warbobs gamoyofils, balansi dadebiTia.
- Tu miRebuli siTxe gamoyofilze naklebia - balansi uaryofiTia.

Eleqtrolitebis deficitis gamoTvla

eleqtrolitebis deficits angariSoben Semdegi formuliT :

$$D = P \times 0,2 (K_1 - K_2) \quad D$$

sadac D aris eleqtrolitebis deficiti.

P aris sxeulis masa kilogramebSi,

- K₁ aris kaTionebisa da anionebis normaluri
Semcveloba plazmaSi m mol\l.
- K₂ aris kaTionebisa da anionebis faqturi
Semcveloba avadmyofis plazmaSi mmol\l.
- 0.2 aris konstanta

Elektrolitebis deficitis koreqciisaTvis aucilebeli xsnaris raodenobis gamoTvla

- elektrolitebis deficitis koreqciisaTvis aucilebeli satransfuzio siTxis raodenoba $N = A \times D$
- sadac N aris elektrolitebis deficitis koreqciisaTvis aucilebeli siTxis r-ba mililitrebSi.
- (A koeficientia, 1 mmol kaTionis an anionis Semcveli xsnaris raodenoba).
- D ki aris elektrolitebis deficiti m.mol.

cxrili

- 3-% KCL - 2,42.
- 7,5 % KCL - 1,0
- 10 % NaC - 0,58
- 5,8% Na CL - 1,0
- 5 % NHCL - 1,08
- 5,4% NH4CL- 1,0
- 10 % CaCL2 - 1,1.
- 2 % HCL - 1,82
- 5 % NO3 - 1,67
- 10 % Na laqtati - 1,14
- 25 % MgSO4 - 0,5
- 0,85% NaClL - 7,1

magaliTi

- 50 kg masis mqone avadmyofs laboratoriuli gamokvlevebiT daudginda:
- sisxlis plazmaSi K = 3 m mol\l.
- Na = 110 m mol\l.
- CL = 81,5 m.mol\l.
- da metaboluri acidozi.

eleqtrolitebis deficits angariSoben Semdegnairad:

- K deficiti = $50,0 \times 0,2 (5-3) = 20 \text{ m.mol/l.}$
- Na deficiti = $50,0 \times 0,2 (140 - 110) = 320 \text{ mol/l.}$
- CL' deficiti = $50 \times 0,2 (103 - 81,5) = 215 \text{ m.mol/l.}$

Ddeficitis koreqcia

- deficitis koreqcias iwyeben umciresi deficitis anioniT an kaTioniT, e.i. imiT_i, romlis deficitic naklebia.
- am SemTxvevaSi iwyeben kaliumis deficitis koreqciiT,
- KCL 3 % xsnaris transfuziiT.
- $20 * 2,4 = 48 \text{ ml. KCL - 3 \% xsnari.}$

Tu SesaZlebelia Per Os kveba, avadmyofs eniSneba dieta:

- 1,0 gram (25 m mol) kaliums Seicavs :
- 55 grami mSrali Werami
- 115 grami qiSmiSi
- 175 grami qliavis Ciri
- 130 grami leRvi
- 315 grami yurZeni
- 250 gr axali Werami
- 220 grami Savi puri
- 250 grami yvavilovani kombosto
- 250 grami kartofili
- 250 grami nesvi da gogra
- 270 grami Zroxisa da xbos xorci .

- amasTan erTdroulad Seivseba 20 m.mol.qloriT
- $215 \text{ m mol} - 20 \text{ m mol} = 195 \text{ m.mol}$
- qloris deficitis koreqciisaTvis saWiro 10 % NaCL raodenobas angariSoben Semdegi meTodikiT:
 $195 * 0,58 = 113,1 \text{ ml}$

natriumis deficitis Sevseba

- amasTan erTdroulad Seivseba natriumis 195 mmol,
e.i. kidev Sesavsebia $320 - 195 = 125$ mmol.
- am deficits avseben 5 % sodiT, romlis raodenobas adgenen Semdegnairad:
 $125 * 1,67 = 208, 75$ ml.

dehidrataciis xarisxis dadgena

- winamxris ventraluri zedapiris areSi kanSi SehyavT sodiumis qloridis 0,85 % , an ringeris xsnaris 0,25 ml.
- warmoiqmneba buStuki.
- daniSnaven buStukis sruli Sewovisa da gaqrobis dros.
- janmrTel adamianebsi 45 - 60 wuTia.

dehidrataciis xarisxi fasdeba Semdegi monacemebiT

- 1 xarisxis dehidratacia :
buStukis gawovis dro = 30 - 40 wT.
- qmedeba: organizmSi dReRameSi SehyavT 50-80 ml\kg siTxe.
- 11. xarisxis dehidratacia:
buStukis gawovis dro - 15 - 20 wT.
- qmedeba: organizmSi dReRameSi SehyavT 80 - 120 ml\kg siTxe.
- 111 xarisxis dehidratacia:
buStukis gawovis dro - 15 - 5 wT.
- qmedeba: organizmSi dReRameSi SehyavT 120 - 160 ml\kg siTxe.